

Transparency International Slovensko
23. február 2012, Bratislava

**Protikorupčné odporúčania
v oblasti súdnictva a financovania
politických strán**

Pavel Nechala
Transparency International Slovensko

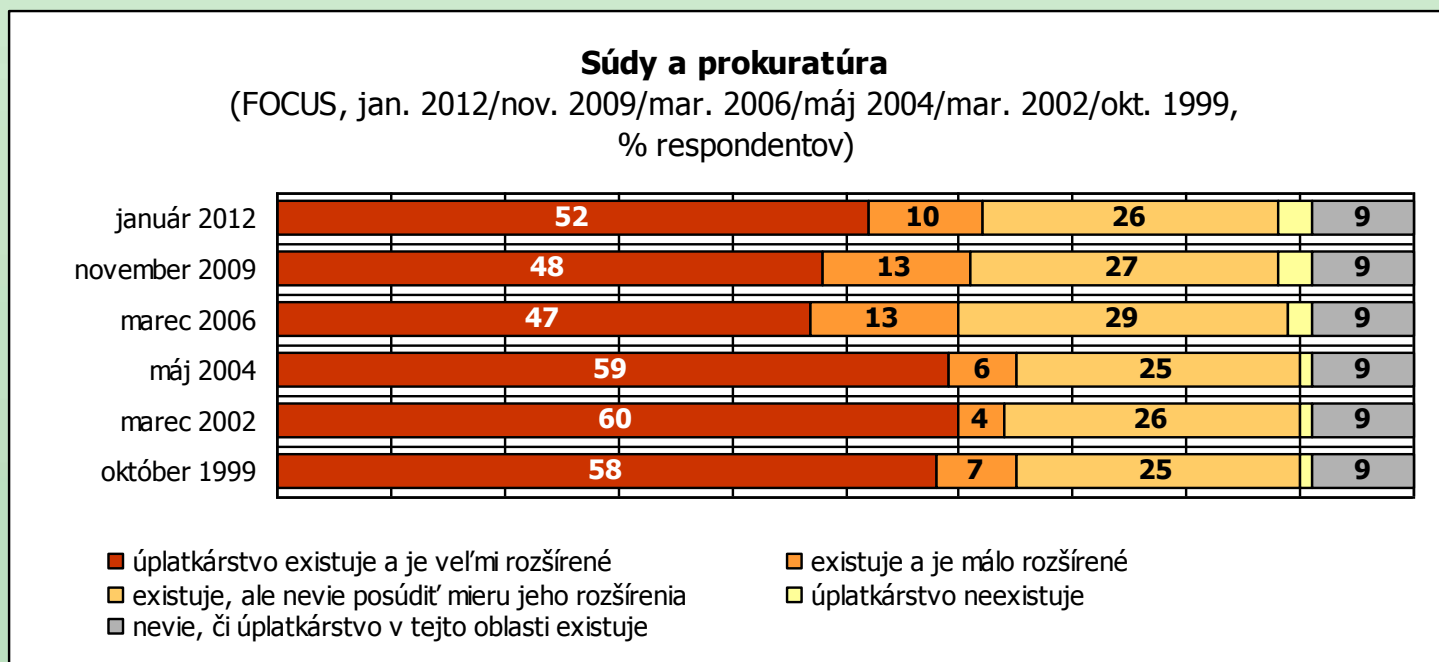

I. časť

Protikorupčné odporúčania v oblasti súdnictva

Súčasný stav – Prieskum TIS

- ❑ miera vnímanej korupcie v súdnictve je alarmujúca – 2. najhoršie v rebríčku a **52 %** respondentov vníma súdnictvo ako skorumpované:

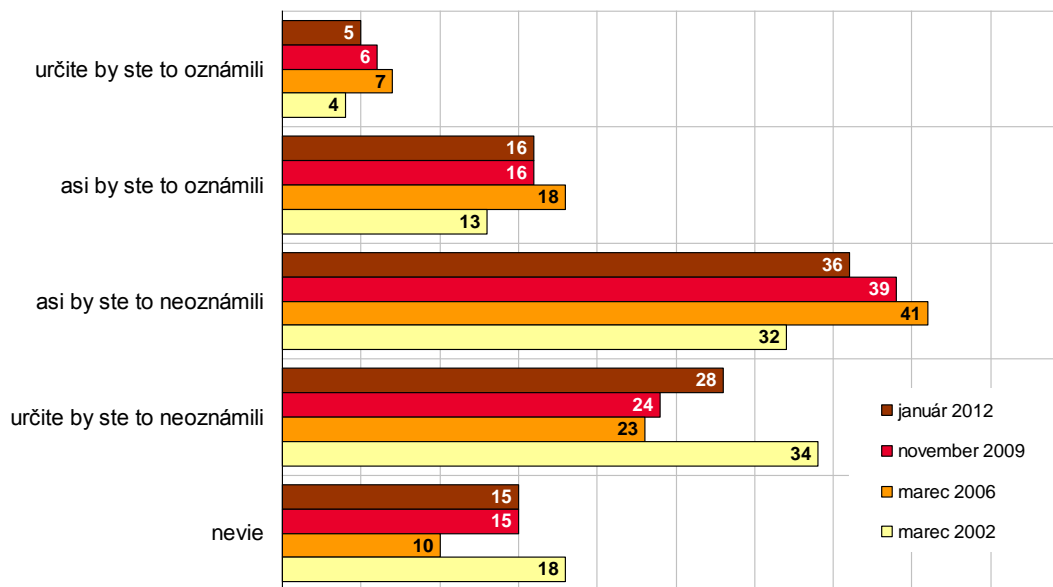

Súčasný stav – Prieskum TIS

- ❑ miera oznamovať prípady korupcie je dlhodobo nízka:

Keby od Vás niekto pýtal úplatok alebo b ste vedeli o niekom, kto berie úplatky, nakoľko je pravdepodobné, že by ste to oznámili na políciu?

FOCUS; jan. 2012/nov. 2009/mar. 2006/mar.2002; % respondentov

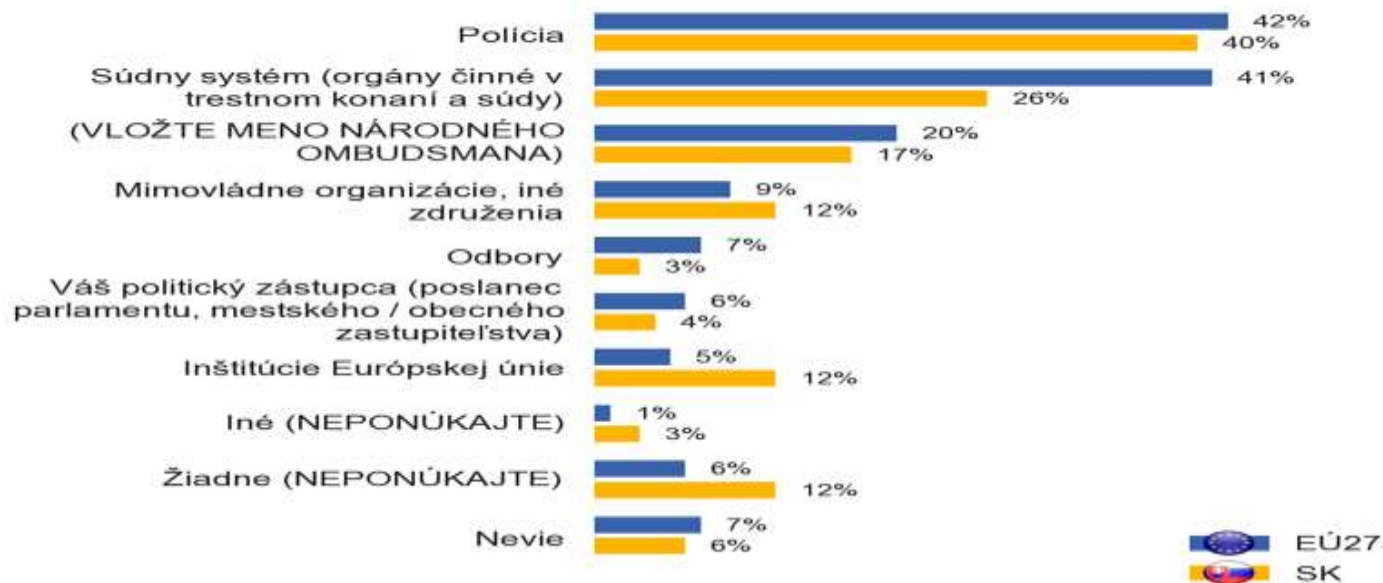

FOCUS

Súčasný stav

□ Na koho sa obrátiť?

QC9. Predstavte si, že ste sa stali obeťou nejakého prípadu korupcie a chcete sa sťažovať. Akým inštitúciám / orgánom by ste najviac dôverovali, že váš prípad vyriešia?

Súčasný stav – podnikateľský sektor

- PAS - Index podnikateľského prostredia (4. štvrt'rok 2011)
zhoršenie vnímanej vymáhateľnosti práva a funkčnosti súdnictva
- World Bank - Doing Business 2011
Enforcing Contracts 71 (2011) 61(2010)
49 (2009) – priemerná dĺžka konania
565 dní

Odporúčania PKM 2012 v oblasti súdnictva

- zväžiť zavedenie **špecializovaných správnych súdov** podľa agendy, v štýle Najvyššieho správneho súdu v ČR.
- zaviesť jednotný **system sledovania výkonnosti**, dochádzky a domácej práce sudcov. Zaviesť pravidelný tréning etického správania sa sudcu a pracovníkov súdu.
- **obmedziť prednáškovú činnosť** sudcov v advokátskych firmách, zaviesť verejný register mimopracovných príjmov.

Odporúčania PKM 2012 v oblasti súdnictva

- Zaviest' **podrobné správy o prehľade súdnych povolení na odpočúvanie** v už neaktívnych prípadoch s informáciami o aké trestné činy malo ísť, ktoré súdy a sudcovia povolenia poskytli, ako dlho jednotlivé odpočúvania trvali a ku koľkým obžalobám a odsúdeniam to prispelo.
- V súlade s budovaním jasných pravidiel kariérneho rastu prijať novelu zákona o štátnej službe príslušníkov policajného zboru, SIS, Zboru väzenskej a justičnej stráže a Železničnej polície, konkrétne **odstrániť § 35**, podľa ktorého môže **minister vnútra odvolať policajta** z akejkoľvek funkcie bez uvedenia dôvodu.
- Vytvoriť **neustrannú inšpekciu** oddelenú od policajného zboru a ministerstva vnútra (napr. po vzore ČR)

Odporúčania PKM 2012 v oblasti súdnictva

- Prijat' **legislatívu na ochranu oznamovateľov** trestnej činnosti (whistleblowers), pričom kľúčovými prvkami by boli zachovanie anonymity pri nahlasovaní, nárok na odmenu v prípade ušetrení verejných prostriedkov a bezplatná právna pomoc v prípade šikany.

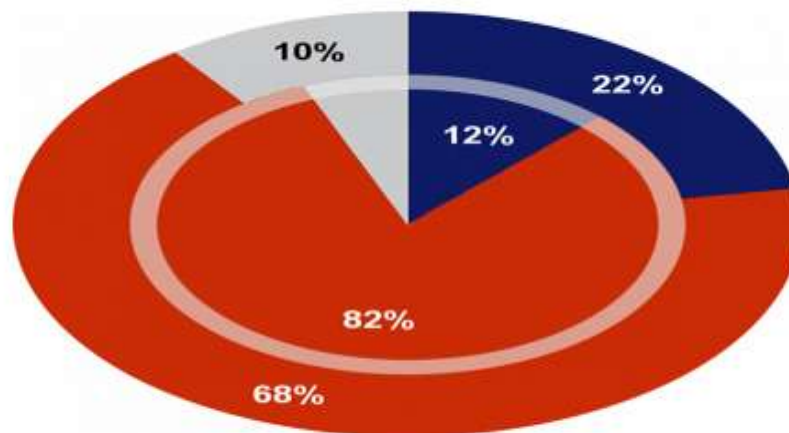

II. časť
Protikorupčné odporúčania
v oblasti financovania politických strán

Súčasný stav v oblasti financovania strán

QC7.4. Ku každému z nasledujúcich tvrdení mi, prosím, povedzte, či s ním rozhodne súhlasíte, skôr súhlasíte, skôr nesúhlasíte alebo rozhodne nesúhlasíte.

Financovanie politických strán v (NAŠEJ KRAJINE) je dostatočne transparentné a kontrolované

- Celkovo 'Súhlasím'
- Celkovo 'Nesúhlasím'
- Nevie

EÚ27 ● Vonkajší graf

SK ● Vnútorý graf

Súčasný stav v oblasti financovania strán

Správa z hodnotenia Slovenskej republiky na tému transparentnosť financovania politických strán, Rada Európy, Greco, 15. februára 2008:

*Pokiaľ ide o transparentnosť financovania politických strán, celkový obraz je ešte väčším sklamaním: vo vzťahu k žiadnemu z odporúčaní **nebol dosiahnutý badateľný pokrok.***

*Rovnako by sa žiadalo zdôrazniť, že **mnohé z informácií** poskytnutých slovenskými úradmi spočívali **v opakovaní stanovísk**, ktoré už boli obsiahnuté v hodnotiacej správe. Je preto málo dôkazov, že by boli obavy vznesené v spomínanej správe posudzované dostatočne dôsledne.*

Správa o plnení odporúčaní v Slovenskej republike. 26.3.2010

Súčasný stav v oblasti financovania strán

Transparency International Slovensko, Inštitút pre ekonomické a sociálne reformy INEKO a Inštitút pre dobre spravovanú spoločnosť SGI vyzvali predstaviťov hlavných politických strán so žiadosťou o **verejný záväzok sprísniť kontrolu financovania politikov.**

Osem politických subjektov – **KDH, Most-Híd, OĽaNO, SaS, SDKÚ-DS, SMK, 99% a SMER-SD** - podpísalo záväzok sprísniť pravidlá financovania straníckych aktivít **do roka od nástupu nového parlamentu** v prípade, že do neho budú zvolení.

Odporúčania PKM 2012 v oblasti financovania politických strán

- Ustanoviť inštitúciu **pre dohľad nad financovaním** stranických aktivít.
- **Zjednodušenie darovania** a zvýšenie informovanosti o daroch politickým stranám a kandidátom. Zaviest' centrálnu evidenciu príjmov a výdavkov politických strán.
- Posilniť kontrolu predovšetkým **iných bezodplatných plnení**.
- Zaviest' mechanizmy podporujúce **diverzifikáciu zdrojov** financovania politických strán.
- Zaviest' povinnosť politických strán **zverejňovať** prehľady prijatých členských príspevkov a iných bezodplatných plnení v rovnakom rozsahu ako je to pri daroch.
- Zaviest' povinnosti **jednotlivým kandidátom po skončení** volieb predložiť detailnú správu o použitých finančných prostriedkoch vynaložených vo volebných kampaniach.

Odporúčania PKM 2012 v oblasti financovania politických strán

- Zaviest' pravidlá **pre financovanie kampane** pre voľby do Európskeho parlamentu, vyšších územných celkov, obecných a mestských zastupiteľstiev, primátorov a starostov.
- Sfunkčniť **system majetkových priznaní**, aby umožňoval kontrolu nárastu majetku počas výkonu verejnej funkcie i niekoľko rokov po nej.
- Zaviest' povinné **online zverejňovanie stretnutí politikov** a predstaviteľov záujmových skupín vo forme téma stretnutia, dátum a miesto. Za neoznámené stretnutia by hrozili verejným činiteľom primerané finančné sankcie.

Ďakujem za pozornosť

Pavel Nechala
Transparency International Slovensko